

Quomodo equalia sint, quia capiuntur à singulis omnia, & tota.

Aug. li. 1. o.
de Trinit.
ca. 11. d.
Hic ostendit
quomodo oia
à singulis
capiuntur.

H Aequalia etiam sunt, non solū singula singulis, sed etiam singula oibus: alioquin non se inuicem caperent, se aut inuicem capiunt. Capiuntur. n. & à singulis singula, & à singulis omnia. Memini enim me habere memoriā, & intelligentiā, & voluntatem, & intelligo me intelligere, & velle, atq; meminisse, & volo me velle, & meminisse, & intelligere.

Quomodo tota illa tria memoria capiat.

Aug. li. 1. o.
de Trinit.
cap. 11. d.

I Totamque meam memoriā, & intelligentiā, & voluntatē simul memini. Quod enim memoriā meā non memini, illud non est in memoria mea: nihil autem tā in memoria est, quā ipsa memoria, totam ergo memini. Item quicquid intelligo, intelligere me scio: & scio me velle, quicquid volo: quicquid autem scio, memini. Totam ergo intelligentiā, totamque voluntatem meam memini.

Quomodo illa tria tota capiat intelligentia.

Idem vbi
supra.

K Similiter cum hæc tria intelligo, tota simul intelligo. neq; enim quicquam intelligibilem est, quod nō intelligam, nisi quod ignoro. Quod aut ignoro, nec memini, nec volo. Quicquid ergo intelligibilem non intelligo, consequenter etiam, nec memini, nec volo. Quicquid ergo intelligibilem memini, & volo, consequenter intelligo.

Quomodo illa tota capiat voluntas.

Aug. li. 1. o.
de Trinit.
cap. 11. d.

L Voluntas etiam meā totam intelligentiā, totamq; meam memoriā capit, dum vtor toto eo, quod intelligo, & memini. Cum itaq; inuicem à singulis, & omnia, & tota capiuntur, equalia sunt tota singula totis singulis, & tota singula simul omnibus totis: & hæc tria vnum, vna vita, vna mens, vna essentia. Ecce illius summæ vnitatis, atque Trinitatis, vbi vna est essentia, & tres personæ, imago est humana mens, licet impar. Mens autem licet pro animo ipso accipitur, vbi est illa imago Trinitatis. Propriè vero mens dicitur (vt ait Augustinus) nō ipsa anima, sed quod in ea est excellentius, qualiter sæpè accipitur. Illud etiam sciendum est, qd memoria non solū est absentium, & præteritorum, sed et presentium, vt ait Augustinus in decimo quarto libro de Trinitate. alioquin nō se caperet.

Mens proprie quod
dicatur.
Aug. li. 4.
de Trinit.
cap. 11. d.

M *Ex quo sensu illa tria dicantur esse vnum, & vna essentia, quaritur.*

Dubium.

Hic attendendum est diligenter, ex quo sensu accipiendum sit, quod supra dixit illa tria, scilicet memoriā, intelligentiā, & voluntatem, esse vnum, vnam mentē, vnam essentiam: quod vtique non vt esse uerum iuxta proprietatē sermonis. Mens enim, id est spiritus rationalis, essentia est spiritualis, & incorporea. Illa uero tria, naturales proprietates seu uires sunt ipsius mentis, & à se inuicem differunt: quia memoria non est intelligentia, uel uoluntas, nec intelligentia uoluntas siue amor.

N

Quod etiam ad se inuicem dicuntur relative.

Aug. li. 1. o.
de Trinit.
cap. 1. b.

Et hæc tria etiam ad seipsa referuntur, ut ait Augustinus in nono libro de Trinitate. Mens enim amare seipsam, uel meminisse nō pot, nisi etiam nouerit se. Nam quomodo amat, uel meminit qd nescit? Miro itaq; modo tria ista inseparabilia sunt à seipsis, & tamen eorum singulū, & simul omnia, vna essentia est, cum & relative dicatur ad inuicē.

Hic aperitur, quod supra quærebatur, scilicet quomodo hæc tria dicantur vnum.

Solutio
dubij.
Aug. li. 9.
de Trinit.
cap. 4. d.
Aug. li. 15.
cap. 20. b.

O Sed iam videndum est, quomodo hæc tria dicantur vna substantia. Ideo scilicet, quia in ipsa anima uel mente substantialiter existunt, non sicut accidentia in subiectis, quæ possunt adesse, uel abesse. Vnde Augustinus in nono libro de Trinitate ait: Admonemur si utrunque videre possimus hæc in animo existere substantialiter, non tanquā in subiecto, vt color in corpore: quia etsi relative dicuntur ad inuicem, singula tamen substantia liter sunt in substantia sua. Ecce ex quo sensu illa tria dicantur esse vnum, uel vna substantia. Quæ tria (vt Augustinus ait in decimo quinto libro de Trinitate) in mente naturaliter diuinitus insitura, quisquis uiuaciter perspicit, & quā magnū sit in ea, vnde potest etiam sempiterna immutabilisq; natura recoli, conspici, concupisci (reminiscentur enim per memoriā, inuener per intelligentiā, amplectitur per dilectionem) profecto reperit illius summæ Trinitatis imaginem.

P

Quod in illa similitudine est dissimilitudo.

Vcruntamen caueat, ne hanc imaginem ab eadem Trinitate factam ita ei comparet;